

לעילוי נשמת אבי מורי הכ"מ ר' חיים יהודה לייב בן ר' נחום יצחק שמעון ז"ל פראנק

יום ה' יד' סיון - יום היארצייט של ר' חיים מוואלאז'ין זצ"ל
לקראת שבת קודש לסדר בהעלותיך את הנרות ה'תשע"ג
לעילוי נשמת אבי מורי הכ"מ
ר' חיים יהודה לייב בן ר' נחום יצחק שמעון ז"ל פראנק

פנינים מתוך 'באר בשדה' לקראת שבת פרשת בהעלותיך

פליאה גדולה יש, לכאורה, כאשר מתבוננים בסיפור הנסיעות והחניות של בני ישראל במדבר, כפי המסופר בפרשה זו - פרשת בהעלותיך. כי בהתבוננות קלה שמים לב מיד איך שהתורה חוזרת כמה וכמה פעמים על אותו עניין, והוא:

שכאשר היה מתרומם הענן - אז נסעו בני ישראל!

וכאשר נעמד הענן - אז חנו בני ישראל!

כי כאשר נתבונן ונביט בפסוקים של פרק ט' מפסוק יז' עד פסוק כ"ג יתברר לתדהמתנו איך שהתורה חוזרת וכופלת את דבריה בערך שבע פעמים!?

**"ולפי העלות הענן מעל האוהל ואחרי כן יסעו בני ישראל
ובמקום אשר ישכון שם הענן שם יחנו בני ישראל!"**

הנה כי כן, זהו, כבר יודעים אנחנו שבני ישראל היו נוסעים רק כאשר הענן התרומם ובני ישראל היו עומדים מיד כאשר הענן היה שוכן!!

מה אם כן התורה שוב חוזרת, וחוזרת, ושוב חוזרת!! לומר ולספר:

**"ובהאריך הענן". "כל ימי אשר ישכון הענן יחנו". "ויש
אשר יהיה הענן". "ויש אשר יהיה הענן מערב עד בוקר".
"או יומם ולילה". "או יומיים או חודש או ימים בהאריך
הענן". "ולא יסעו ובהעלותו יסעו!"**

מה זה ועל מה זה!?

בהתבוננות בדברי המפרשים (רמב"ן, ספורנו, אבן עזרא, אור החיים, הרש"ר הירש, מאזניים לתורה!!). נראה שכמעט כולם מסבירים כאן באריכות, כל אחד בלשונו כל אחד בסגנונו, עיקרון אחד, המסביר היטב את אריכות הפסוקים.

לעילוי נשמת אבי מורי הכ"מ ר' חיים יהודה לייב בן ר' נחום יצחק שמעון ז"ל פראנק

תמצית הדברים מרומז במשפט שחוזר על עצמו גם בפסוק יט' וגם בפסוק כג':

**"ושמרו בני ישראל את משמרת ד'"!! "את משמרת ד'
שמרו"!!**

על איזה 'משמרת' מדובר כאן?! 'משמרת האמונה'!

כי המסע הזה במדבר, היה הבית-הספר הגדול ביותר עלי אדמות, להנחיל אמונה לכלל הדורות של כלל ישראל!!

כי היו מקומות במדבר, שכאשר הגיעו לשם בני ישראל, מיד קלטו כולם שהמקום הזה אינו מקום ראוי ולא יפה וגם לא הגון!! אין שם לא מים ולא שום עצים ואילנות!! אין שם לא נוף ולא שום כלום!! פוסט ליידיג!!

הדבר הראשון שעלה להם בראש היא: בעזרת ד', הנה בעוד זמן קצר והענן יתרומם, ונקפל את האוהלים, ונלך מפה למקום יותר טוב יותר יפה, עם נוף עם מים עם עצים מסביב!!

אבל לצערם הגדול, דווקא אז הענן לא מתרומם!! ואז 'כל ימי אשר ישכון שם הענן על המשכן יחנו ולא יסעו'!! וגם כאשר 'יאריך הענן על המשכן ימים רבים', בכל זאת, 'ושמרו בני ישראל את משמרת ד' ולא יסעו'!!

גיוואלד! עמוד והתבונן בעומק העניין!!

מיליונים של אנשים!! ביניהם גם הרבה זקנים וחולים!! טף נשים ותינוקות!! כולם רוצים כבר לברוח משם!! לצאת משם!! זהו!! נמאס כבר!!

אבל מה לעשות? הענן לא מתרומם!! התרועות עוד לא נשמעו מהחצוצרות על ידי הכוהנים!! משה רבנו עוד לא אמר את תפילת הדרך של 'ויהי בנסוע הארון ויאמר משה'!! ולכן אין ברירה, צריך להמשיך ולעמוד!! צריך להתמתין!! צריך עוד להתמהמה!!

'את משמרת ד' ישמרו על פי ד' ביד משה'!!

והיה פעמים שהמצב היה הפוך: הנה הם באים ומגיעים למקום טוב ויפה ונוח!! וואו!! כמה טוב להיות פה!! יש מים!! מעיינות בשפע!! יש בריכות מים!! מקווה טהרה יהיו כאלה שיכנו את זה!!! יש קצת חופש!! יש עבודה!! יש כסף!! הנה, כאן אנחנו רוצים להישאר!! כאן אנחנו רוצים להתמהמה!! כאן זה המקום שחכיכינו וקיווינו לו!!

לעילוי נשמת אבי מורי הכ"מ ר' חיים יהודה לייב בן ר' נחום יצחק שמעון ז"ל פראנק

אבל, אוי ואבוי!! לא! בלי שום הודעה מוקדמת!! הענן לא ממתין הרבה זמן!! ואחרי יום!! או יום ולילה!! או יומיים!! או חודש!! זהו! מספיק לכם! הענן מתרומם!! הכוהנים עם החצוצרות עושים תרועה!! שבט ומחנה יהודה בראשונה ייסעו!! והמסע יוצא לדרך!! נגמרה החגיגה!! אף אחד לא נשאר על מקומו!!

אבל למה?!! למה רבוש"ע! למה אתה עושה לנו את זה?!! למה אתה לא נותן לנו להמשיך וליהנות?!! למה כבר לנסוע?!!

לא שואלים שאלות!! זהו הבית-הספר הגדול לאמונה!! כי הכול בהשגחה פרטית!! והכול מחושב מלמעלה!! על פי ד' יחנו ועל פי ד' ייסעו!!

כאשר נתבונן נראה דבר מעניין נוסף, התורה לא מספרת לנו על הקשיים של הנסיעה!! למשל: כמה זמן הם היו רגילים לנסוע? יום ולילה? כמה ימים ברצף? וכדומה. אלא התורה מספרת יותר על הקשיים של החניה!! כמה זמן חנו!! או יום, או יום ולילה, או יומיים, או חודש או שנה!! ולמה?

כי הרבה יותר קשה היה הניסיון של החנייה מהניסיון של נסיעה!! כי גם כשיש פקק בחיים, אבל אם לפחות קצת מתקדמים, הרי שרק בגלל זה - כבר יותר קל קצת!! כי בכל זאת הרי מתקדמים ורואים בכל כמה דקות נוף אחר מול העיניים!! וגם כאשר הולכים לאיבוד בדרך און מיבלאנז'עט!! הרי בכל זאת לא עומדים על מקום אחד!!

אבל כאשר חונים במקום אחד!! ועוד יודעים שכל זה הוא רק עניין של עונש וקללה על חטא המרגלים!! ויודעים גם שזה לא מקדם אותם לתכלית הגדול של הכניסה לארץ ישראל!! אוי! כמה זה קשה אז!!

זה הרי כמו בבית כלא עם ארבע קירות!! כל הזמן עם אותם אנשים!! ואותם בגדים!! ואותם ארוחות!! ואותם תנאים!! ולא נוסעים!! ולא מתקדמים!! ולא מחליפים את הנוף!! אוי! הניסיון הזה רע ומר עד הנפש!!

אבל עם בני ישראל למדו אז על בשרם את השיעור הגדול ביותר של אמונה!! וזה גם גרם להם שנכנס להם הכוח של האמונה גם בגנים!! נחרט בהם אז הכוח של 'ושמרו בני ישראל את משמרת ד' ולא יסעו'!!

ומאז, יש לכלל יהודי את הכוח הזה שהורישו לנו אבותינו מאותו בית ספר של אמונה במדבר, שבכל סוג מצב שכזה, הרי מה שעושים: מורידים את הראש!! מבינים שהכול בהשגחה פרטית בפרטי פרטיות!! מבינים שרק 'על פי ד' יחנו ועל פי ד' ייסעו'!!

לעילוי נשמת אבי מורי הכ"מ ר' חיים יהודה לייב בן ר' נחום יצחק שמעון ז"ל פראנק

וכידוע האמרה של הבעל שם טוב: "על כל יהודי ויהודי עובר כל המ"ב מסעות של בני ישראל במדבר"!!

מהו בכל זאת הכוח שיכול קצת לעזור לנו ולתת לנו להתגבר על הקשיים הללו?! של ה'ויסעו ויחנו'?!?

כתוב בכתבי האריז"ל, שזה הסוד של השם מ"ב שמרומז בר"ת של תפילת ר' נחוניא בן הקנה:

א'נא ב'כח ג'דולת י'מינך ת'תיר צ'רורה!!

בשם זה, יש בו שבעה חלקים כאשר כל חלק כפול שש!! וביחד זה מ"ב אותיות!!

כי בכוח הסוד של שם מ"ב, יש כוח לכל אחד לברר ניצוצות ולהעלותם ממקום למקום!! שזה בעצם כל סוד הליכת בני ישראל במדבר שרף נחש ועקרב!! כי כל זה היה בכדי לברר בירורים של ניצוצות קדושים מעמקי הקליפות!! ובסוד השם של 'אנא בכח' היו מבררים את הניצוצות ומעלים אותם!!

כמו כן כל אחד ואחד בימי חייו, יש לו את המסע במדבר הפרטי שלו!! על הנסיעות והחניות שלו!! על הימים הקשים והחשוכים שעוברים עליו!! ועל הימים היפים והמאירים שעוברים עליו!!

'ויסעו ויחנו'!! 'ויחנו ויסעו'!!

ולא רק בגשמיות יש את כל המעברים של המ"ב חניות של 'ויסעו ויחנו' ויחנו ויסעו!! אלא גם ברוחניות עובר עניין זה על כל אחד ואחד!!

כי יש זמנים שהמוח מאיר והלב מתעורר ורוצים להישאר עם מצב זה הרבה זמן!! אבל אז פתאום הענן מתרומם, החצוצרות מריעות, והמסע מתחיל, וצריך להזדרז אז להרים קול תפילה ותחינה:

'ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ד' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך'!! אוי! רבוש"ע! כל כך רציתי להישאר במוחין דגדלות!! להרגיש התרוממות המוח והלב!! אבל הנה לקחת לי את זה!! אנא! הצילני מנפילות וירידות!!

וכמו כן לפעמים יש מצב הפוך, שהמוח והלב ישנים שינה עמוקה!! ורוצים כבר להתעורר מהמצב האיום הזה!! אבל הענן לא מתרומם, והחצוצרות לא מריעים, והמסע עוד לא יוצא לדרך!!

לעילוי נשמת אבי מורי הכ"מ ר' חיים יהודה לייב בן ר' נחום יצחק שמעון ז"ל פראנק

ואז: 'ושמרו בני ישראל את משמרת ד' ולא יסעו'!! וצריך אז להחזיק מעמד בהתחזקות גדול, לעשות את כל מה שאפשר עדיין לעשות!! גם כאשר המוח והלב סתומים!!

'ובנוחה יאמר שובה ד' רבבות אלפי ישראל' – כן, רק להתחנך ושוב להתחנך:

שובה ד'! שובה ד'! עד מתי רבבות אלפי ישראל ימתינו וימתינו!! מתי כבר נצא מגלות הדעת!!

ואז, בפתע פתאום, מגיע הרגע המיוחל!! ושוב 'ויסעו'!!

אבל בכדי לקבל כוחות לעבור את זה בשלום, עלינו לחזור שוב ושוב, הרבה פעמים, על תפילת: 'אנא ב'כה ג'דולת י'מינך ת'תיר צ'רורה!!

יהי רצון שבכוח תפלה נפלאה זו, יימשך על כל אחד הכוח העליון והרחמים הגדולים לברר כל הניצוצות הקדושים התלויים בחלקי הנפש רוח ונשמה!! ונראה כולנו בקרוב אור גדול.

א ליכטיצער שבת
מוטה